

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI

SZKOŁA PODSTAWOWA W WIERZCHACH

nauczyciel: Aneta Kiełpińska

I. Specyfika oceniania przedmiotu muzyka.

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sposobów sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena proponowana przez nauczyciela powinna przede wszystkim motywować młodego człowieka do działania.

Powinna zaznajamia ucznia (oraz osoby zainteresowane, czyli jego rodziców bądź opiekunów i nauczyciela) z postępami, jakich dokonał w danym przedziale czasu.

Muzyka jest przedmiotem, w którym o umiejętnościach decydują uzdolnienia, jednak same zdolności muzyczne nie mogą stanowić podstawy do oceniania ucznia. Zawsze należy brać pod uwagę zaangażowanie, wkład pracy oraz indywidualne postępy ucznia. Ocena wiedzy i umiejętności uczniów z muzyki nie jest sprawą szablonową.

Przy wystawianiu oceny bierze się pod uwagę:

- ♪ poziom uzdolnień i predyspozycji muzycznych ucznia;
- ♪ indywidualny wkład pracy ucznia potrzebny do realizacji określonych działań muzycznych;
- ♪ postawę i zaangażowanie ucznia wobec stawianych mu zadań;
- ♪ uzyskany poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej;
- ♪ postawę ucznia wobec dóbr kultury i wytworów sztuki;
- ♪ podejmowanie przez ucznia dodatkowych działań muzycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska;
- ♪ poszukiwanie własnych rozwiązań, obronę własnego poglądu

II. Kontrakt z uczniami.

- ♪ Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
- ♪ Ocenie podlegają wszystkie obszary aktywności ucznia.
- ♪ Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny.
- ♪ Nauczyciel ma prawo dokonać sprawdzianu pisemnego, informując wcześniej uczniów o zakresie materiału objętego sprawdzianem.
- ♪ Krótkie sprawdziany mogą być nie zapowiadane.
- ♪ Uczeń powinien znać na pamięć tekst opracowywanych pieśni obowiązkowych.
- ♪ Podstawą oceny za śpiew, grę na instrumencie, odtwarzanie rytmów jest stopień zaangażowania i wysiłek włożony w przygotowanie odpowiedzi.
- ♪ Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni, w indywidualnych przypadkach (np.: dłuższa nieobecność) w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- ♪ Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe.
- ♪ Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia jaka forma wyrównania braków lub pokonania trudności będzie odpowiednia.
- ♪ Każdy uczeń ma prawo do zgłoszenia na początku lekcji nieprzygotowania jeden raz w ciągu jednego semestru.

- ♪ Nauczyciel obniża poziom wymagań przy pisemnej opinii Poradni PP stwierdzającej trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom wynikającym z programu nauczania.
- ♪ Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego.

III. Obszary aktywności.

Na lekcjach muzyki oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

- ♪ **Wykonywanie praktycznych ćwiczeń muzycznych:** rytmicznych, melodycznych, ruchowych, słuchowych (np. wykłaskiwanie rytmu, śpiewanie wzorów melodycznych, realizację ruchową tematów muzycznych, określanie odległości interwałowych między dźwiękami)
- ♪ **Aktywne działania w zakresie różnych form muzycznych:** śpiewu solo, śpiewu w grupie, gry na instrumencie, słuchania muzyki, ruchu przy muzyce, twórczości muzycznej (np. śpiewanie pieśni i piosenek, kanonów - dwu, trzygłosowych, przyśpiewek ludowych, granie akompaniamentu, rozpoznawanie stylu muzycznego epoki w słuchanych utworach, brzmienia instrumentów i głosów ludzkich, budowy formalnej utworu, wykonywanie kroków i figur określonego tańca, tworzenie melodii, ilustracji muzycznych do tekstów wiersza)
- ♪ **Odpowiedzi ustne** z zakresu znajomości: zasad muzyki (np. elementów muzyki, znaków chromatycznych, interwałów muzycznych, trójdzwięków, budowy gam majorowych i minorowych), historii muzyki (np. znajomość epok muzycznych, twórczości kompozytorów), form muzycznych
- ♪ **Quizy, krzyżówki i konkursy muzyczne.**
- ♪ **Prace pisemne: sprawdziany, kartkówki.**
- ♪ **Prace domowe.**
- ♪ **Prace dodatkowe** (np. referaty, prezentacje)

IV. Kryteria oceniania:

- Umiejętności w zakresie:
 - ♪ Śpiew i nauka piosenki;
 - ♪ Gra na instrumentach;
 - ♪ Tworzenie muzyki;
 - ♪ Ruch przy muzyce i taniec;
 - ♪ Tworzenie wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów
- Wiedza o muzyce:
 - ♪ Zagadnienia teoretyczne-znajomość podstawowych pojęć muzycznych i umiejętność ich stosowania w wypowiedziach o muzyce;
 - ♪ wiadomości o kompozytorach;
 - ♪ znajomość aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
 - ♪ opanowanie zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;
- Postępy, zaangażowanie, wkład pracy w działania muzyczne:
 - ♪ aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
 - ♪ umiejętność pracy w grupie – współpraca i wzajemna pomoc;
 - ♪ prezentacja dokonań;
 - ♪ kreatywność.

V. Narzędzia pomiaru.

- Sprawdzian wiadomości – w zależności od potrzeb
- Odpowiedź ustna – może być jedna w semestrze
- Praca domowa – co najmniej jedna w semestrze.
- Aktywność ucznia na lekcji
- Aktywność ucznia pozalekcyjna.

VI. Kryteria oceny poszczególnych narzędzi pomiaru:

- Przy wystawianiu oceny ze śpiewu należy uwzględnić:
 - ♪ Prawidłową intonację;
 - ♪ Prawidłowość rytmiczną;
 - ♪ Dykcję;
 - ♪ Zastosowaną dynamikę;
 - ♪ Właściwe tempo;
 - ♪ Prawidłowy oddech;
 - ♪ Interpretację wokalną;
 - ♪ Ogólny wyraz artystyczny.
- Przy wystawieniu oceny za grę na instrumencie należy uwzględnić:
 - ♪ Poprawność melodyczną i rytmiczną;
 - ♪ Właściwe tempo;
 - ♪ Prawidłowe frazowanie;
 - ♪ Ogólny wyraz artystyczny.
- Ocena prac pisemnych:
 - 0 – 29 % materiału - ocena niedostateczna
 - 30 – 49 % materiału - ocena dopuszczająca
 - 50 – 74 % materiału - ocena dostateczna
 - 75 – 89 % materiału - ocena dobra
 - 90 – 100 % materiału - ocena bardzo dobra
 - 100% materiału + zadanie na 6 – ocena celująca

Zasady oceniania mogą być modyfikowane w zależności od:

- ♪ możliwości intelektualnych klasy
 - ♪ rodzaju sprawdzianu (test otwarty, test wielokrotnego wyboru, test zamknięty, forma opisowa)
 - ♪ stopnia trudności materiału
- Ocena odpowiedzi ustnych:
 - ♪ samodzielna odpowiedź ucznia bez dodatkowych podpowiedzi nauczyciela - ocena bardzo dobra;
 - ♪ odpowiedź ucznia z minimalną pomocą nauczyciela - ocena dobra;
 - ♪ odpowiedź ucznia z dużą pomocą nauczyciela - ocena dostateczna;
 - ♪ odpowiedź fragmentaryczna z dużą pomocą nauczyciela - ocena dopuszczająca;
 - ♪ całkowity brak odpowiedzi - ocena niedostateczna
 - Ocena pozostałych narzędzi pomiaru zależy od nauczyciela.

VII. Kryterium oceniania.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- ♪ zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji;
- ♪ na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, projekty;
- ♪ potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwoneczkach, keyboardzie;
- ♪ umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego;
- ♪ opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- ♪ potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- ♪ zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe;
- ♪ jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- ♪ korzysta z różnych źródeł informacji;
- ♪ na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- ♪ potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwoneczkach;
- ♪ umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania;
- ♪ odrabia prace domowe;
- ♪ jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- ♪ korzysta z różnych źródeł informacji;
- ♪ potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwoneczkach;
- ♪ umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym;
- ♪ na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- ♪ odrabia prace domowe;
- ♪ jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- ♪ jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- ♪ potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwoneczkach;
- ♪ umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania;
- ♪ odrabia prace domowe;
- ♪ potrafi się skupić podczas słuchania koncertów muzycznych.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- ♪ jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela;

- ♪ potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania;
- ♪ umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania;
- ♪ odrabia proste prace domowe;
- ♪ nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- ♪ nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- ♪ nie jest w stanie wykonać prostych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- ♪ nie potrafi grać na żadnym instrumencie melodycznym;
- ♪ ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiegokolwiek piosenki;
- ♪ jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- ♪ nie odrabia prac domowych;
- ♪ nie wykazuje żadnych chęci nauczania się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.

Uwaga: Ocena niedostateczna nie może wynikać z braku możliwości czy braku uzdolnień ucznia. Należy ją traktować wyłącznie jako skutek całkowitej niechęci ucznia do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz braku zaangażowania.

VIII. Informacja zwrotna.

- Nauczyciel – uczeń:
 - ♪ nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny
 - ♪ uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny na prośbę własną lub prośbę rodziców
 - ♪ nauczyciel motywuje uczniów do dalszej pracy
 - ♪ oceny wpisywane są do dziennika klasowego lub dzienniczka ucznia
- Nauczyciel – rodzice. Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):
 - ♪ informacje o aktualnych postępach i rozwoju ucznia
 - ♪ informacje o trudnościach i uzdolnieniach ucznia
 - ♪ udziela wskazówek do pracy z uczniem
 - ♪ rodzice są zobowiązani do podpisywania ocen i informacji w dzienniczku ucznia
- Nauczyciel – wychowawca klasy:
 - ♪ nauczyciel wpisuje oceny do dziennika klasowego
 - ♪ nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia
 - ♪ nauczyciel informuje wychowawcę o sytuacjach wymagających jego interwencji

IX. Sposób informowania rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych i osiągnięciach uczniów z przedmiotu

- ♪ Rodzice informowani są o wymaganiach edukacyjnych na poszczególne stopnie śródroczne i roczne, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej oraz osiągnięciach uczniów podczas spotkań na wywiadówce, ale również podczas spotkań i rozmów indywidualnych z nauczycielem (również rozmów telefonicznych).
- ♪ Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu do szczegółowego opisu wymagań edukacyjnych i kryteriów ocen. Przedmiotowe zasady oceniania są

udostępniane uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) na stronie internetowej szkoły oraz u nauczyciela.

- ♪ Na 7 dni przed rocznym (śródrocznym) klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel wpisuje w odpowiedniej rubryce cyfrą przewidywaną dla ucznia roczną (śródroczną) ocenę z przedmiotu. Ocena ta może ulec zmianie na wyższą lub niższą w okresie 5 dni od udzielenia informacji uczniowi i jego rodzicom na pisemny wniosek złożony u nauczyciela.

X. Poziom wymagań.

Ocena wyników nauczania w przedmiocie muzyka jest szczególna ze względu na duże różnice uzdolnień uczniów. Uwzględniać należy realne osiągnięcia ucznia oraz jego postawę wobec stawianych zadań i pracę wkładaną w ich wykonanie.

Klasa IV

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- ♪ zaśpiewać w grupie poprawnie melodycznie i rytmicznie, z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki (w tym obowiązkowo hymn państwowy).
- ♪ wykonać ćwiczenia kształcące aparat głosowy, słuch muzyczny, poczucie rytmu i dykcję.
- ♪ zagrać wybrane utwory na instrumencie ze słuchu bądź w oparciu o zapis nutowy.
- ♪ wykonać zbiorowo akompaniament do wybranych piosenek.
- ♪ rozpoznawać nazwy literowe i solmizacyjne nut na pięciolinii w obrębie oktawy razkreślnej.
- ♪ wyjaśnić znaczenie podstawowych symboli muzycznych zapisu nutowego i skrótów notacji muzycznej
- ♪ znać i rozróżniać wartości rytmiczne nut i pauz
- ♪ wymienić i rozróżniać instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne
- ♪ wymienić i rozróżniać głosy wokalne
- ♪ wykazać się podstawową wiedzą na temat twórczości i życia Fryderyka Chopina
- ♪ wymienić i rozróżniać polskie tańce narodowe
- ♪ opowiedzieć treść pozamuzyczną słuchanych utworów ilustracyjnych
- ♪ rozpoznawać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej
- ♪ wymienić elementy muzyki
- ♪ układać rytm do wylizanek i przysłów
- ♪ ułożyć kompozycję rytmiczną w formie ABA i ronda

Klasa V

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- ♪ zaśpiewać z pamięci poprawnie melodycznie, rytmicznie i dykcyjnie, z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki młodzieżowe (w tym obowiązkowo hymn Unii Europejskiej)
- ♪ wykonać ćwiczenia kształcące aparat głosowy, słuch muzyczny, poczucie rytmu i dykcję
- ♪ zagrać na dzwoneczkach wybrane utwory poznane w ciągu roku posługując się zapisem nutowym
- ♪ śpiewać piosenki z taktowaniem na 2, 3, 4
- ♪ rozpoznawać nazwy literowe i solmizacyjne nut na pięciolinii w obrębie oktawy razkreślnej i dwukreślnej wraz ze znakami chromatycznymi
- ♪ wyjaśnić znaczenie podstawowych symboli muzycznych zapisu nutowego i skrótów notacji muzycznej
- ♪ wykonać proste ćwiczenia rytmiczne w metrum na 4 i 2
- ♪ wymienić i rozróżniać instrumenty strunowe
- ♪ wykazać się podstawową wiedzą na temat twórczości i życia Stanisława Moniuszki
- ♪ scharakteryzować polskie tańce narodowe
- ♪ zdefiniować budowę formalną ronda i wariacji

- ♪ ułożyć kompozycję rytmiczną w formie wariacji
- ♪ wskazać powtórzenia, podobieństwa i różnice w słuchanych utworach
- ♪ opowiedzieć treść pozamuzyczna poznanych utworów programowych i ilustracyjnych
- ♪ rozpoznawać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej

Klasa VI

W wyniku nauczania muzyki uczeń powinien:

- ♪ zaśpiewać poprawnie melodycznie i rytmicznie , z zalecaną interpretacją poznane w ciągu roku pieśni artystyczne i piosenki młodzieżowe
- ♪ zagrać na instrumencie poznane w ciągu roku utwory posługując się zapisem nutowym
- ♪ zanalizować zapis nutowy wybranych utworów przeznaczonych do śpiewania i grania oraz omówić elementy muzyki
- ♪ rozpoznawać nazwy literowe nut i umiejętnie posługiwać się nimi podczas grania na instrumencie
- ♪ znać określenia dynamiki, tempa i artykulacji oraz
- ♪ wymienić i rozróżniać instrumenty dęte drewniane i blaszane
- ♪ układać własne kompozycje rytmiczne lub melodyczne
- ♪ wyjaśnić pojęcie stylizacji w muzyce artystycznej
- ♪ rozpoznawać polskie tańce narodowe w muzyce artystycznej
- ♪ wymienić i zdefiniować poznane formy muzyczne (rondo, wariacje, kanon)
- ♪ wyjaśnić pojęcia muzyczne związane z operą
- ♪ podać nazwiska wybitnych kompozytorów i wymienić kilka ich kompozycji
- ♪ rozróżniać główne wątki poznanych utworów z literatury muzycznej
- ♪ wykazać się podstawowymi wiadomościami na temat polskiej muzyki średniowiecza, renesansu i okresu zaborów